

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Факультет соціології та соціальної політики

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)
«МЕТОДИКИ РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ ТА МОЛОДЦЮ»

Галузь знань
23 Соціальна робота
Спеціальність
231 Соціальна робота
Освітній рівень
перший (бакалавр)

Назва кафедри та викладач / викладачі Кафедра соціальної освіти та соціальної роботи
Викладач: Костюшко Ганна Олексіївна
Інформація про викладача на сайті факультету: <https://fssp.udu.edu.ua/kafedry/kafedra-sotsialnoi-osvity-ta-sotsialnoi-roboty>
E-mail: h.o.kostyushko@npu.edu.ua

I. Основна мета/цілі навчання Оволодіння здобувачами освіти системою знань щодо особливостей розвитку та соціалізації обдарованих дітей та молоді; набуття практичних умінь, навичок та компетенцій для ефективної організації соціальної роботи з обдарованими дітьми та молоддю

II. Навчальної дисципліни в освітній програмі Місце Навчальна дисципліна вільного вибору студента
Цикл вибіркової частини
Шифр у навчальному плані: BV2.06

III. Навчальної дисципліни	Обсяг	Денна форма		Заочна форма	
		Денна форма		Заочна форма	
	Кількість кредитів	3		3	
	Загальна кількість годин	90		90	
	Лекційні заняття	20		4	
	Семінарські заняття	20		8	
	Практичні заняття	-			
	Самостійна робота	50		78	

**IV. Короткий
зміст навчальної
дисципліни**

Лекційні заняття (20/4)

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Вітчизняні та зарубіжні підходи до феномену обдарованості (2/0)

Тема 2. Види та ознаки обдарованості (2/2)

Тема 3. Зарубіжний та вітчизняний досвід роботи з обдарованими дітьми та молоддю (2/0)

Змістовний модуль 2.

Тема 4. Психологічні та соціально-педагогічні особливості обдарованих дітей та молоді (2/0)

Тема 5. Проблеми соціальної адаптації та інтеграції у соціум обдарованих дітей та молоді (2/0)

Тема 6. Виявлення обдарованих дітей та молоді. Методики ідентифікації обдарованих. (2/0)

Змістовний модуль 3.

Тема 7. Система соціальних інституцій в роботі з обдарованими дітьми та молоддю (2/0)

Тема 8. Основні напрями соціальної роботи з обдарованими дітьми та молоддю (2/0)

Тема 9. Соціальний супровід обдарованої особистості (2/2)

Тема 10. Проблема обдарованої дитини в сім'ї. Соціальна робота з батьками обдарованої дитини(2/0)

Семінарські заняття (20/8)

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Історико-теоретичний еккурс феномену обдарованості. (2/0)

Тема 2. Класифікація видів і ознак обдарованої особистості. (2/2)

Тема 3. Сучасні підходи вивчення феномену обдарованості. (2/0)

Змістовний модуль 2.

Тема 4. Особливості розвитку та підтримки обдарованості (2/2)

Тема 5. Зарубіжний досвід соціальної роботи з обдарованими дітьми та молоддю (2/0)

Тема 6. Вітчизняний досвід соціальної роботи з обдарованими дітьми та молоддю (2/0)

Змістовний модуль 3.

Тема 7. Характеристика основних напрямів соціальної роботи з обдарованими дітьми та молоддю (2/0)

Тема 8. Методи та форми соціальної роботи з обдарованими дітьми та молоддю (2/2)

Тема 9. Основні аспекти супроводу обдарованої дитини та молоді (2/0)

Тема 10. Взаємодія з іншими інституціями, організаціями та фахівцями з метою створення сприятливих умов для обдарованих дітей та молоді (2/2)

Самостійна робота здобувача вищої освіти (50/78)

СР: опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до лекційних та семінарських занять, написання реферативних робіт

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Вітчизняні та зарубіжні підходи до феномену обдарованості (4/8)

Тема 2. Види та ознаки обдарованості (6/8)

Тема 3. Зарубіжний та вітчизняний досвід роботи з обдарованими дітьми та молоддю (5/7)

Змістовний модуль 2.

Тема 4. Психологічні та соціально-педагогічні особливості обдарованих дітей та молоді (6/8)

Тема 5. Проблеми соціальної адаптації та інтеграції у соціум обдарованих дітей та молоді (4/8)

Тема 6. Виявлення обдарованих дітей та молоді. Методики ідентифікації обдарованих. (5/8)

Змістовний модуль 3.

Тема 7. Система соціальних інституцій в роботі з обдарованими дітьми та молоддю (5/7)

Тема 8. Основні напрями соціальної роботи з обдарованими дітьми та молоддю (5/8)

Тема 9. Соціальний супровід обдарованої особистості (5/8)

Тема 10. Проблема обдарованої дитини в сім'ї. Соціальна робота з батьками обдарованої дитини(5/8)

V. Результати навчання

ПРН 6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

ПРН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

VI. Порядок та критерії оцінювання

Форми і методи поточного контролю

Форма підсумкового контролю – Залік

Поточний контроль

Рейтинговий бал з видів навчальної діяльності																	
	Сем.	Сем.	Сем.	Сам.	МК	Сем.	Сем.	Сем.	Сам.р	МК	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сам.р	МК	Всього
Д.ф.	4	4	4	10	10	4	4	4	10	10	4	4	4	4	12	8	100
З.ф.	8			12	10		8		16	8		8		8	12	10	100

Позначення: Д.ф. – денна форма; З.ф. -заочна форма; Сем- семінарські заняття; Сам.р. – самостійна робота; МК – модульний контроль.

Поточний контроль	Присутність на лекційних заняттях, опитування (усні й письмові), доповіді, реферати, творчі роботи (презентації, командні проекти, написання, есе), модульні контрольні роботи
Підсумковий контроль	Залік

Важливі зауваги щодо оцінювання!

Навчальна дисципліна завершується заліком, максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати протягом семестру, 100 балів

До початку залікової сесії екзаменаційної сесії здобувач повинен набрати мінімум **35 балів**. Цей бал не означає зарахування, він просто дає здобувачеві право складати залік чи екзамен. Якщо здобувач не отримав 35 балів, у наступному семестрі він проходить ці навчальні дисципліни повторно на платній основі.

Якщо здобувач отримав незадовільну оцінку під час екзамену, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканом. Повторне складання може бути не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії. Якщо здобувач має більше 5-ти академзаборгованостей, він відраховується з університету.

Якщо здобувач не погоджується з оцінкою підсумкової атестації, він може в день оголошення результатів подати в деканат апеляційну заяву. Наступного дня проводиться засідання апеляційної комісії. За письмового екзамена повторне опитування не проводиться. За усного комісія надає здобувачеві право продемонструвати свої знання. Про порядок складання екзаменів, перескладання і оскарження результатів див. Положення про організацію освітнього процесу.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей:

- повнота розкриття питання; • логіка викладення, культура мовлення; • впевненість та аргументованість; • використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); • аналітичні міркування, вміння робити порівняння, аналіз, висновки.

Під час виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання; • цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати обґрунтовані висновки; • акуратність оформлення письмової роботи; • підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки (комп'ютерних технологій), різних технічних засобів та програм.

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Відповідь здобувачів містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, вірне розуміння змісту основних теоретичних положень; вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання; демонструє знання різних наукових концепцій та підходів щодо певної науково-теоретичної чи науково-практичної проблеми, пов'язаної з поставленим питанням; здатність робити власні висновки в разі неоднозначності, спірного чи проблемного характеру поставленого питання чи проблеми.

Високий рівень (80 – 89 балів). Студент дав досить змістовну відповідь на поставлене питання, але відповідь містить наступні недоліки: - недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питання; - недостатньо детально розкритий предмет запитання, а основні поняття носять тезисний характер; відповідь на ситуаційне завдання є недостатньо аргументованою;

Достатній рівень (70 – 79 балів). Студент дав відповідь на поставлене питання, однак допустив незначні помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: відтворює основні поняття поверхово, не виокремлює

взаємозв'язки; окремі формулювання є нечіткими; міститься інформація, котра не відноситься до змісту екзаменаційного питання.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Студент дав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: зміст відповіді свідчить про прогалини у знаннях з відповідного питання або ж про невірне розуміння окремих аспектів поставленого питання; відповідь викладена недостатньо аргументовано та/або з порушенням правил логіки при поданні матеріалу.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.

Незадовільний рівень:

35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;

0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу

Ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова

Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри.

Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доскласти/перескласти завдання може протягом семестру; за доскладання й перескладання робіт

VIII. Основні інформаційні ресурси

Основні інформаційні джерела

1. Беляєва К. Ю. Підготовка майбутніх соціальних педагогів до соціально-педагогічного супроводу обдарованих школярів: дис. ...канд. пед. наук : 13.00.04. Харків, 2017. 223 с. Режим посилання: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/2018/09/diss_Belyaeva.pdf

2. Коваль Г. В. Словник професійної термінології для майбутніх фахівців сфери соціальної роботи/ за ред. Г.В. Коваль. Львів: ЛДУ БЖД, 2021, 284 с. Режим посилання: <https://books.ldubgd.edu.ua/index.php/ed/catalog/view/154/111/486-1>

3. Костю С.Й. Робота з обдарованими дітьми: навчально-методичний посібник для студентів денної/заочної форми навчання напряму підготовки «Практична психологія» /С.Й. Костю. Мукачево : МДУ, 2017. 81 с.

4. Протас О. Л. Теоретичні і методичні основи підготовки майбутніх соціальних працівників до роботи з обдарованими дітьми: дис. ...канд. пед. наук : 13.00.04. Івано – Франківськ, 2021. Режим посилання: https://svr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/5/2021/04/dis_Protas-O.L..pdf

5. Психологія обдарованої людини : методичні рекомендації з організації самостійної роботи студентів психологів / К. Г. Дементьєва; М-во освіти і науки України, Одеський нац. ун-т ім. І.І. Мечникова. Київ : КНТ, 2015. 81 с.

6. Психолого-педагогічний супровід соціалізації обдарованих старшокласників в Інтернет-середовищі : метод. посіб. / В. В. Камишин, Л. І. Ткаченко, К. А. Андросович, І. В. Бургун. Київ : Ін-т обдар. дитини НАПН України, 2017. 108 с.

7. Шевчишена Оксана Володимирівна. Психолого-педагогічний супровід обдарованої дитини у загальноосвітньому навчальному закладі: науково-метод. посіб. / О.В.Шевчишена. Хмельницький: ОІППО, 2016.237 с.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри соціальної освіти та соціальної роботи протокол №8 від 29 січня 2025 року